

לעשות רצונך

לנוהגים כהכרעת הרמ"א

תענית צבור

בעל נפש יחמיר בצומות הללו להפסיק באכילה ושתייה מבעוד יום כבט"ב³⁰ וכן ברחיצה ותשמיש המיטה זולת ליל טבילה³¹.

אסור לעשן בד' צומות³² ועי' להלן בט"ב לענין לאחר הצות.

יחיד אומר ענגו במנחה בשומע תפלה³³ שכח אינו חוזר³⁴ [אע"פ שלא פתח בברכה שלאחריה³⁵] ואם נזכר קודם שעקר רגליו אומר בלא חתימה לאחר תפילתו³⁶ קודם יהיו לרצון³⁷ ובדיעבד אף אחר יהיו לרצון כל שלא עקר רגליו³⁸.

ש"ץ בתפלת לחש שלו כיחיד דמי³⁹ ובחזרת הש"ץ אומרה ברכה בפ"ע בחתימה בין גואל לרופא⁴⁰ [ודוקא ביש בביהכ"נ י' מתענים ועי' הערה⁴¹] ובשכח אם נזכר קודם שחתם ברכת רפאנו אפי' אמר ברוך אתה כל שלא אמר עדיין השם חוזר ואומר ענגו עם חתימה ואח"ז חוזר ואומר ברכת רפאנו אבל אם אמר השם יאמר ענגו בשומע תפלה כיחיד⁴².

יחיד המתפלל עם הש"ץ בשוה לא יאמר ברכת ענגו עמו אלא רק בשומע תפלה (במנחה) כשאר יחידים⁴³.

טוב לומר קודם אלקי נצור רבון כל העולמים גלוי וידוע לפניך שבזמן שביהמ"ק קיים וכו'⁴⁴.

אין ליחיד לומר י"ג מדות דרך תפלה ובקשת רחמים אבל דרך קריאה בעלמא מותר⁴⁵.

מה שהקהל אומרים בקריאת התורה שוב מחרון אפך וכן ד' ד' קל רחום וחנון, העולה לתורה וכן הבעל קורא אין אומרים אותם פסוקים עם הקהל רק לאחר שסיימו הקהל אז קורא החזן עם העולה לתורה וראוי ליזהר להמתין עד שסיימו כולם ואח"כ יתחיל לקרות כדי שישמעו כולם מתורה⁴⁶.

מי שאינו מתענה לא יהא ש"ץ⁴⁷ אא"כ אין ש"ץ אחר ואם אירע שעובר לפני התיבה מי שאינו צם יאמר בשומע תפלה ביום צום התענית הזה⁴⁸.

כל תענית שאוכלים בו בלילה ה"ז אוכל ושותה עד שיעלה עמוד השחר והוא שלא ישן שינת קבע אבל ישן שינת קבע אינו חוזר ואוכל אא"כ התנה¹ קודם השינה² לאכול בד"א שישן לאחר שגמר סעודתו אבל ישן בתוך הסעודה מותר לגומרה אח"כ אף בלא תנאי³. וכן ישן קודם האכילה (כמו שמצוי שאדם ישן בתחלת הלילה ואח"כ קם לאכול) מותר לאכול בלא תנאי⁴ ולכתחלה ראוי להתנות אף לשתייה אכן אם גילגל לשותות אחר השינה א"צ להתנות⁵.

מדברי נביאים⁶ מתענים ט' אב י"ז תמוז ג' תשרי י' טבת⁷.

הכל חייבים להתענות ארבע צומות אלו⁸ מעוברות ומניקות מחויבות רק בט' באב⁹ ואלא שנהגו להחמיר אף בג' צומות¹⁰ ובחלושות אין להם להחמיר¹¹ ואם מצטערות הרבה¹² אסורות להתענות¹³ ועי' הערה הגדרת מעוברת¹⁴ ומ"מ ראוי שלא יאכלו אלא כדי קיום הולד¹⁵.

חולה שאין בו סכנה אסור להתענות¹⁶ ומ"מ לא יענג עצמו בבשר ויין רק כפי מה שצריך וכן בכל הצריך לאכול¹⁷.

בן י"ג ובת י"ב שלא הביאו ב' שערות עי' הערה¹⁸ וקודם לכן פטורים אפי' מתענית שעות ומ"מ אם יש להם דעת להתאבל ראוי לחנכם שלא יאכלו רק כדי קיום הגוף לחם ומים או שאר מאכל פשוט לפי התינוק כדי שיתאבלו עם הציבור¹⁹.

כואבי עינים יש מי שכתב להקל והכל לפי ראות עינים²⁰.

אונן חייב להתענות בת"צ²¹.

חתן ביום חופתו ובעל ברית משלימים אלו התעניות²² ויתנו הכוס (של ברכה) לתינוק לשותות²³ אמנם בתענית נדחה א"צ להשלים (ועי' הערה^{23*}) ויכול החתן לשותות הכוס וכן לאכול אחר חופתו²⁴ ובעל ברית [והיינו אבי הבן אמו המוהל והסנדק²⁵] מתפלל מנחה²⁶ גדולה אחר הצות היום ומותר אח"כ לאכול²⁷ ומ"מ לא יעשו סעודה גדולה כמו שהיו עושים בשאר ימים אלא בלילה²⁸ ולענין שאר ז' ימי המשתה של החתן עי' הערה²⁹.

1 שו"ע תקסד ס"א 2 משנ"ב תקסד סק"ד 3 משנ"ב תקסד סק"ג 4 שעה"צ תקסד או' ג 5 משנ"ב תקסד סק"ו 6 משנ"ב תקמט סק"א 7 שו"ע תקמט ס"א 8 שו"ע תקנ ס"א 9 שו"ע תקנ ס"ה וברמ"א תקנ ס"א 10 תקנ ס"א ברמ"א 11 משנ"ב תקנ סק"ה 12 תקנ ס"א ברמ"א 13 שעה"צ תקנ או' ג 14 מעוברת היינו משעה שהוכר הולד ואם מרגשת צער אפשר דלאחר מ' יום ליצירת הולד הו"ל בכלל מעוברת ובמצטערת הרבה אף בפחות ממ' יום ואם מרגשת חולשה אין להחמיר בה כלל - משנ"ב תקנ סק"ג ועי' שעה"צ שם או' ב 15 שו"ע תקנ ס"ה 16 משנ"ב תקנ סק"ד 17 משנ"ב תקנ סק"ה 18 תקנ ביה"ל ד"ה הכל חייבים כ' שחייבים לצום ובמשנ"ב תרטו סק"ג כ' שפטורים וצ"ע 19 משנ"ב תקנ סק"ה 20 תקנ ביה"ל ד"ה מיהו 21 שעה"צ תרמו או' מח 22 תקמט ביה"ל ד"ה חייבים ומשנ"ב תקנט סק"ה 23 משנ"ב תקנ סק"ב ותקנט סק"ה 24 משנ"ב תקנ סק"ב ותקנט סק"ה 25 משנ"ב תקנט סק"ו 26 שו"ע תקנט ס"ט 27 משנ"ב תקנט סק"ו ועי' שעה"צ תרפו או' יג 28 משנ"ב תקנט סק"ו ושעה"צ שם או' לו ועי' שעה"צ תרפו או' יג ואו' יד 29 תקמט ביה"ל ד"ה חייבים כ' שמשלים וכו' במשנ"ב תקנ סק"ב ותקנט ביה"ל ד"ה ונדחה, אמנם בשעה"צ תקנט או' לד כ' שאין משלים 30 שעה"צ תקנ או' ט 31 משנ"ב תקנ סק"ו 32 משנ"ב תקנה סק"ה 33 תקסה ס"ג ברמ"א 34 שו"ע תקסה ס"ב 35 משנ"ב תקסה סק"ו 36 שו"ע תקסה ס"ב 37 משנ"ב תקסה סק"ו 38 שעה"צ תקסה או' ו 39 שו"ע תקסה ס"א 40 שו"ע תקסו ס"א 41 שו"ע תקסו ס"ג ובאין עשרה אומרה בשומע תפלה כיחיד - משנ"ב תקסו סק"ג - וה"ה אם הגיעו עשרה אחר ברכת רפאנו וכו' אם בתחלת חזרת הש"ץ היו עשרה ואלא שיצאו קודם שאמר ענגו - משנ"ב קיט סק"ח 42 משנ"ב קיט סק"ז 43 תקסה ביה"ל ד"ה בין יחיד 44 שו"ע תקסה ס"ד 45 שו"ע תקסה ס"ה 46 משנ"ב תקסו סק"ג 47 שו"ע תקסו ס"ה 48 משנ"ב תקסו סק"ח

לעשות רצונך

בשעת כתיבת התנאים לא מיקרי סעודה⁸¹.

אסור לעשות ריקודים ומחלות מי"ז בתמוז ואילך אף באירוסין⁸².

צריך לזוהר מי"ז בתמוז עד ט"ב שלא ילך יחידי⁸³ מסוף שעה ד' עד סוף שעה ט'⁸⁴ ולא לילך בין חמה לצל⁸⁵ ולא יכו התלמידים בימים ההם⁸⁶ וי"א שיותר יש לזוהר בכ"ז מא' תמוז עד ט"ז⁸⁷.

מי"ז בתמוז ואילך מפטירין ג' דפורענותא וז' דנחמתא⁸⁸.

שבת מברכים אב: א"א אב הרחמים⁸⁹ ויש נוהגים שלא לומר ברכת החודש לפי שהוא חודש של פורעניות⁹⁰.

אב

משנכנס אב ממעטים בשמחה⁹¹ והיינו שאין שמחים בו כלל⁹² ואפשר שהכונה שימעט ממה שדרכו לנהוג בשאר הימים⁹³ ובר ישראל דאית ליה דינא בהדי כותי לישתמט מיניה⁹⁴ עד ר"ח אלול ולכה"פ עד אחר ט"ב⁹⁵ לפי שריע מזליה⁹⁶.

אין אוכלים בשר ואין שותים יין⁹⁷ מר"ח ואילך⁹⁸ ור"ח בכלל⁹⁹ שומן של בשר¹⁰⁰ בשר עוף ובשר מלוח נמי אסור¹⁰¹. אף תינוק שאין יודע להתאבל ג"כ אסור בבשר ויין כשהוא בריא¹⁰² (ובמקום הספק יעשה שאילת חכם).

מי שא"א לו לאכול מאכלי חלב מותר בבשר עוף או בשר מלוח ג' ימים¹⁰³ חולה מותר אף בבשר בהמה¹⁰⁴ אפי' חולה קצת¹⁰⁵ וכן מינקת שחלב רע לתינוק כשאינה אוכלת בשר יש להקל אף בבשר בהמה¹⁰⁶.

תבשיל שנתבשל בקדרה של בשר בן יומו מותר¹⁰⁷. נפל לתבשיל בשר ויש כנגדו ששים מותר¹⁰⁸ ואף באין ששים כל שישראל טועם ואין בו טעם בשר מותר וטעימה כה"ג אפשר דמותר¹⁰⁹.

סעודת מצוה כגון מילה [מיהו סעודה שעושים בלילה שלפני המילה אינה סעודת מצווה¹¹⁰] פדיון הבן וסיום מסכת אוכלים בשר ושותים יין כל השייכים לסעודה¹¹¹ והיינו כל מי שהיה הולך בזמן אחר לסעודה זו מחמת קורבה או מחמת שהוא אוהבו¹¹² אבל הבא רק לאכול

יש מי שאומר שלא יעלה לתורה מי שלא מתענה ואם כהן הוא יצא מביהכ"נ ויעלה ישראל מתענה⁴⁹ ואם יש כהן אחר א"צ לצאת⁵⁰ ואם קרו לתורה מי שלא מתענה [במנחה⁵¹ או בשחרית כשלא חל הת"צ בשני וחמישי⁵²] מחלוקת אם יעלה ולפיכך צריך לזוהר מאד שלא להיות בביהכ"נ כדי שלא יקראוהו⁵³.

במקום צער יש להתיר רחיצת פה במים רק שיזוהר ביותר לכפוף ראשו ופיו למטה שלא יבוא לגרונו ואפי' בט"ב יש להתיר כשהוא לו צער גדול וביו"כ יש להחמיר⁵⁴.

שכח ואכל בתענית או אפי' הזיד ואכל הרבה⁵⁵ צריך אחר שאכל להשלים התענית⁵⁶ ויכול לומר עננו בתפלתו⁵⁷ וא"צ להתענות יום אחר אם לא שכונתו לכפרה⁵⁸.

שלושת השבועות

אסור להסתפר מי"ז תמוז⁵⁹ (אפי' לכבוד שבת⁶⁰) אחד ראשו ואחד כל שער שבו⁶¹ בין באיש בין באשה⁶² ובזקן כל שמעכב את האכילה (והיינו השפה⁶³) מותר⁶⁴ ואפשר שיש להתיר באשה לגלח ריבוי שער דצדעין⁶⁵ ואסור לגדולים לספר לקטנים⁶⁶ אפי' לא הגיעו לחינוך⁶⁷ מיהו י"א דזה רק בשבוע שחל בו ט"ב⁶⁸.

בין המצרים א"א שהחיינו על פרי או מלבוש⁶⁹ (אלא בשבת⁷⁰) ולפיכך לא ילבש הבגד ולא יאכל הפרי⁷¹ ואשה מעוברת וכן חולה מותרים לאכול הפרי בלא שהחיינו⁷². פרי שלא ימצא אחר ט"ב ואין יכול לשמרו לשבת לפי שיתקלקל⁷³ מותר לברך שהחיינו ולאכלו בין המצרים⁷⁴.

בגדים שאינם חשובים כ"כ שא"צ לברך עליהם שהחיינו כגון מנעלים חדשים ואנפלאות וכיו"ב מותר לקנות וללבוש מי"ז בתמוז עד ר"ח⁷⁵.

על פדיון הבן אומר שהחיינו בבין המצרים⁷⁶.

אין נושאין מי"ז תמוז ואילך⁷⁷ אפי' מי שלא קיים פו"ר⁷⁸ והחזרת גרושתו אפשר דמותר אף אחר ר"ח⁷⁹.

אירוסין מותר אפי' בט"ב עצמו מיהו מר"ח ואילך יעשו בלא סעודה וע"י הערה⁸⁰ ואפי' בשבת אסור לעשות סעודה בשביל זה אמנם מה שאוכלים מיני מרקחת

49 שו"ע תקסו ס"ו 50 משנ"ב תקסו סקכ"א 51 משנ"ב תקסו סקכ"א 52 שעה"צ תקסו או' כד 53 משנ"ב תקסו סקכ"א 54 משנ"ב תקסו סקי"א 55 משנ"ב תקסו סק"א 56 שו"ע תקסו ס"א ומשנ"ב תקמט סק"ג 57 משנ"ב תקסו סק"ג 58 משנ"ב תקסו סק"ח 59 תקנא ס"ד ברמ"א 60 משנ"ב תקנא סקל"ב 61 שו"ע תקנא ס"ב 62 משנ"ב תקנא סקע"ט 63 משנ"ב תקנא סק"פ 64 שו"ע תקנא ס"ג 65 משנ"ב תקנא סקע"ט 66 שו"ע תקנא ס"ד 67 שעה"צ תקנא או' צא 68 משנ"ב תקנא סק"ב 69 שו"ע תקנא ס"ו 70 משנ"ב תקנא סק"ח 71 משנ"ב תקנא סק"ט 72 משנ"ב תקנא סק"ט 73 משנ"ב תקנא סק"א 74 תקנא ס"ו ברמ"א 75 משנ"ב תקנא סק"ה 76 שו"ע תקנא ס"ו 77 תקנא ס"ב ברמ"א 78 משנ"ב תקנא סקי"ח 79 משנ"ב תקנא סק"ט ו - במשנ"ב לא כ' על אחר ר"ח אבל הפמ"ג שהוא מקור המשנ"ב איירי בה 80 שו"ע תקנא ס"ב ובמשנ"ב שם סקי"ט התיר סעודה באירוסין עד ר"ח (כמבואר למדודק וכו"ה להדיא בא"ר סק"ה שהוא מקור המשנ"ב) ואפשר דאף אחר ר"ח מותר סעודה שלא בבית ארוסתו או שלא בשעת אירוסין ע"י משנ"ב תקנא סקע"ד 81 משנ"ב תקנא סק"ז 82 משנ"ב תקנא סק"ט 83 שו"ע תקנא ס"ח 84 משנ"ב תקנא סק"ב 85 משנ"ב תקנא סק"ב 86 שו"ע תקנא ס"ח 87 תקנא ביה"ל ד"ה צריך לזוהר 88 שו"ע תכח ס"ח 89 משנ"ב רפד סק"ז 90 משנ"ב תזו סק"א 91 שו"ע תקנא ס"א 92 משנ"ב תקנא סק"א 93 שעה"צ תקנא או' א 94 שו"ע תקנא ס"א 95 משנ"ב תקנא סק"ב 96 שו"ע תקנא ס"א 97 שו"ע תקנא ס"ט 98 משנ"ב תקנא סק"ו 99 משנ"ב תקנא סק"ח 100 משנ"ב תקנא סק"ג 101 שו"ע תקנא ס"י 102 משנ"ב תקנא סק"ע 103 משנ"ב תקנא סק"ד 104 שו"ע תקנא ס"ט 105 משנ"ב תקנא סק"א 106 משנ"ב תקנא סק"ד 107 משנ"ב תקנא סק"ג 108 משנ"ב תקנא סק"ג 109 שעה"צ תקנא או' סח 110 משנ"ב תקנא סק"ב 111 תקנא ס"י ברמ"א 112 משנ"ב תקנא סקע"ה

לעשות רצונך

שחל בו ט"ב¹³⁸ ומ"מ לטבילת מצוה ודאי מותר¹³⁹.
 אסור לכבס מר"ח עד אחר התענית¹⁴⁰ אפי' אינו רוצה
 ללבוש עתה אלא להניחו לאחר ט"ב¹⁴¹ וכן המכובסים
 מקודם אסור בין ללבוש בין להציע המיטה¹⁴² ואסור
 לגדולים לכבס לקטנים¹⁴³ ויש מי שאומר דזהו רק בשבוע
 שחל בו ט"ב¹⁴⁴ מיהו בגדים שמלפפין בהם הקטנים לגמרי
 שמוציאים בהם ריעי ומשתינים בהם ודאי מותר¹⁴⁵
 ויכבסו בצנעא ולא הרבה ביחד¹⁴⁶ ואפי' בגדי שאר קטנים
 נוהגים להקל¹⁴⁷.

מי שאין לו אלא חלוק אחד מותר לכבס עד שבוע שחל
 בו ט"ב¹⁴⁸.

אשה הלובשת לבנים מותרת אף בשבוע שחל בו ט"ב¹⁴⁹
 לכבס וללבוש לבנים ולהציע תחתיה הואיל וצורך מצוה
 הוא אבל בט"ב לא תלבש לבנים רק חלוק יפה ובדוק¹⁵⁰
 ואם אין לה מותרת ללבוש חלוק לבן¹⁵¹.

אין לובשים בגדים חדשים מר"ח ואילך¹⁵² וכתונת חדשה
 מותר בשבת חזון¹⁵³.

אסור לקנות ולעשות בגדים חדשים מר"ח ואילך¹⁵⁴ אפי'
 דעתו שלא ללבושן עד אחר ט"ב¹⁵⁶ ועושה לאחרים
 מותר¹⁵⁷ מר"ח עד שבוע שחל בו ט"ב¹⁵⁸ אם קיבל קודם
 ר"ח¹⁵⁹, או אפי' אחר ר"ח¹⁶⁰ כל שידוע ומפורסם
 שהמלאכה של אינו יהודי¹⁶¹ ואם אין לו מה יאכל לעולם
 מותר¹⁶².

מר"ח עד התענית אסור¹⁶³ בכל בנין שא"צ לו לדירתו
 ועושה להרווחה בעלמא¹⁶⁴ ואם שכר נכרי קודם ר"ח
 בקבלנות מותר בכל אפי' בט"ב ומ"מ אם יכול לפייסו
 בדבר מועט שימתין לאחר ט"ב תע"ב¹⁶⁵.

היה כותלו נוטה ליפול אפי' בענין שאין בו סכנה אלא
 הפסד ממון¹⁶⁶ מותר לבנותו אע"פ שהוא של שמחה¹⁶⁷.

לצורך מצוה כגון לבנות בית חתונות ולעשות בגדי
 נשואין למי שלא קיים פו"ר¹⁶⁸ וכן בית הכנסת הכל
 מותר¹⁶⁹.

ולשתות עבירה בידו¹¹³ נשים השייכות לסעודה במקום
 שדרך לזמנן לסעודה ג"כ מותר¹¹⁴. מי ששולחים לו
 מהסעודה לביתו אסור לאכול¹¹⁵.

סיום מסכת - אם לא נזדמן בלימודו הסיום לא ימהר או
 יאחר בשביל זה. אם לא היה עושה סעודה בשאר ימים
 אפשר שלא יעשנה גם עתה. אכן אם נזדמן כראוי מותרים
 לאכול אף אותם שלא למדו עמו אם היו באים גם בזמן
 אחר משום ריעות¹¹⁶ ויש מי שאומר דדוקא המחזיקים
 בידי הלומדים או המסייעין לעשות הסעודה מותרים¹¹⁷.

שבוע שחל בו ט"ב מותר בשר ויין בסעודת מצוה רק
 למנין מצומצם¹¹⁸ והיינו מלבד בעלי המצוה קרובים
 הפסולים לעדות¹¹⁹ וסנדק וקוואטע"ר¹²⁰ [והשאר אוכלים
 מאכלי חלב¹²¹] וזה אפי' בערב ט"ב מותר¹²² ובלבד
 שיעשנה קודם חצות¹²³ ואם נמשך הסעודה לאחר חצות
 מותר ועי' הערה¹²⁴ אמנם בסעודה שמפסיק בה לעולם
 אסור¹²⁵.

אין רוחצין אפי' בצונן מר"ח ואילך¹²⁶ ולרפואה מותר אפי'
 בחמין ואפי' בשבוע שחל בו ט"ב¹²⁷ ולכן מעוברת שהגיע
 קרוב לעת לידתה שטוב לה לרחוץ בחמין מותרת בחמין
 דהוי לרפואה ולא לתענוג וכן יולדת או מי שהוא חלוש
 ואמר לו הרופא שצריך לרחוץ בכל יום בחמין מותר
 מלבד בט"ב ועי' הערה¹²⁸ קטנים שיש להם חטטין בראשן
 מותר לרחוץ ראשם¹²⁹.

פניו ידיו ורגליו מותר לרחוץ בצונן¹³⁰.

לצורך מצוה מותר¹³¹ אפי' בחמין¹³² ולכן גדה רוחצת
 וטובלת ואפי' אם טובלת בליל י' מותר לה לרחוץ בערב
 ט"ב אם א"א לה לרחוץ בליל י'¹³³ חל ליל טבילה בט"ב
 תרחוץ ותחוף ערב ט"ב ולמוציא ט"ב חופפת מעט קודם
 טבילה¹³⁴ ואם לא חפפה בעט"ב מותרת בדיעבד לעשות
 כל החפיפה כדין במוציא ט"ב¹³⁵ וה"ה אשה הלובשת
 לבנים יכולה לרחוץ מעט כדרכה בשאר השנה¹³⁶.

נטילת צפרנים מחלוקת¹³⁷ ואף האוסרים הוא רק בשבוע

113 משנ"ב תקנא סקע"ו 114 משנ"ב תקנא סקע"ה 115 משנ"ב תקנא סקע"ה 116 משנ"ב תקנא סקע"ה 117 תקנא ביה"ל ד"ה וסיום
 מסכת 118 תקנא ס"י ברמ"א 119 משנ"ב תקנא סקע"ז 120 שעה"צ תקנא או' פה 121 משנ"ב תקנא סקע"ז 122 תקנא ס"י ברמ"א
 123 משנ"ב תקנא סקע"ח 124 שעה"צ תקנא או' פט והוסיף דבסיום אפשר שהוא דוקא לאלו הלומדים בעצמם 125 תקנא ס"י ברמ"א 126
 תקנא סט"ז ברמ"א 127 משנ"ב תקנא סקפ"ח 128 שעה"צ תקנא או' צד ומייתי לה מא"ר ודה"ח והנה בא"ר משמע דרק יולדת נאסרה בט"ב
 אבל מעוברת שהגיע עת לידתה מותרת אף בט"ב ובדה"ח משמע ששניהם אסורות בט"ב ותש"ח 129 משנ"ב תקנא סקצ"ג 130 משנ"ב תקנא
 סקצ"ד 131 תקנא סט"ז ברמ"א 132 תקנא ביה"ל ד"ה ולצורך מצוה 133 תקנא סט"ז ברמ"א 134 משנ"ב תקנא סק"ח 135 שעה"צ
 תקנא או' כד 136 תקנא סט"ז ברמ"א 137 משנ"ב תקנא סק"כ 138 שעה"צ תקנא או' כו כ' דהט"ז אוסר והט"ז מיירי בשבוע שחל בו 139
 משנ"ב תקנא סק"כ 140 תקנא ס"ג ברמ"א 141 שו"ע תקנא ס"ג 142 שו"ע ורמ"א תקנא ס"ג 143 שו"ע תקנא ס"ד 144 משנ"ב תקנא
 סקפ"ב 145 תקנא ס"ד ברמ"א 146 משנ"ב תקנא סקפ"ג 147 תקנא ס"ד ברמ"א 148 משנ"ב תקנא סקכ"ט 149 משנ"ב תקנא סק"ל
 150 תקנא ס"ג ברמ"א 151 משנ"ב תקנא סקל"א 152 משנ"ב תקנא סקמ"ה 153 תקנא ביה"ל ד"ה כלים חדשים 154 שו"ע ורמ"א תקנא
 ס"ז 156 משנ"ב תקנא סקמ"ט 157 תקנא ס"ז ברמ"א 158 תקנא ביה"ל ד"ה ונהגו 159 משנ"ב תקנא סקנ"א 160 משנ"ב תקנא סקנ"ב
 161 תקנא ס"ז ברמ"א 162 משנ"ב תקנא סק"ג 163 שו"ע תקנא ס"ב 164 משנ"ב תקנא סק"ב 165 משנ"ב תקנא סק"ב 166 משנ"ב
 תקנא סק"ג 167 שו"ע תקנא ס"ב 168 משנ"ב תקנא סק"ד וסקמ"ו ולפי"ז מש"כ בסק"א דמיעוט מו"מ של שמחה היינו צרכי חופה וכדו"צ ל'
 במי שקיים כבר פו"ר או י"ל דמו"מ בעלמא אסור אבל לצורך נשואין מותר 169 תקנא ס"ב ברמ"א

לעשות רצונך

לכבס לכבוד שבת אסור אא"כ אין לו כתונת לשבת וכ"ש שע"י עכור"ם מותר¹⁹⁴ ללבוש בגדים המכובסים מקודם מותר וכן לפרוס על השולחנות¹⁹⁵ (ולהחליף סדינים לא¹⁹⁶) וזהו דוקא בסתם בגדים אבל בגדים המיוחדים לשבת הואיל וגיהוצין ניכר¹⁸⁷ אסור¹⁹⁸ כי אם הכתונת¹⁹⁹ שלובש מפני הזיעה²⁰⁰ ואפ"י חדשה²⁰¹ וכן הפוזמקאות²⁰² ויש נוהגים ע"פ הגר"א ללבוש בגדי שבת ויש משנים בגד אחד²⁰³ אמנם מי שיש לו נשואין בשבת נחמו לכו"ע מותר לו ללבוש בגדי שבת בשבת חזון²⁰⁴ ואף אבי החתן והכלה לובשין בגד עליון של שבת לכבוד חתן וכלה²⁰⁵ ובגדים חדשים אסור אף לחתן²⁰⁶.

פורשין בביהכ"נ פרוכת של שבת²⁰⁷ וכן מפות ומכסאות²⁰⁸ מקום שהמנהג שקוראים הרב למפטיר לא יקראוהו מקודם לשלישי²⁰⁹.

שבת מותר בבשר ויין²¹⁰ ויכול במוצאי שבת להמשיך סעודתו בבשר ויין דכיון שאומר רצה בברכהמ"ז שיין אצלו שבת²¹¹ יין של הבדלה נותנים לתינוק²¹² שהגיע לחינוך ולא הגיע עדיין להתאבל על ירושלים²¹³ ובמקום שאין תינוק ישתה בעצמו²¹⁴.

נוהגים שלא לקדש הלבנה עד אחר ט"ב²¹⁵ ובמוצאי ט"ב מקדשין²¹⁶ וצריך לטעום קודם²¹⁷ אמנם לקדש בציבור עדיף משימתין כדי לטעום משום ברוב עם וגו'²¹⁸ וצריך ליהרר שלא לקדש בלי מנעלים²¹⁹.

דיני ט' באב בגליון הבא בעזה"י

מר"ח עד התענית ממעטים במשא ומתן¹⁷⁰ י"א דהכונה דבמו"מ של שמחה כגון לקנות כלי כסף וצרכי חופה וכדו' לא ישא כלל¹⁷¹ [והנושא ונותן בכלים אלו אינו מותר אלא רק למכור לעכו"ם והסרסור לא ישא בפרהסיא בעיר¹⁷²] אבל סתם מו"מ א"צ למעט וי"א דכל מו"מ ימעט ולא יעסוק אלא כדי פרנסתו [זולת בדבר האבד כגון יריד שמוצא שם בזול יותר מותר¹⁷³ אף במו"מ של שמחה¹⁷⁴] ובזמנינו נהגו להקל בזה משום דהכל נחשב כדי פרנסתינו¹⁷⁵ ומ"מ מו"מ של שמחה טוב להחמיר¹⁷⁶ ובמקום שנהגו למעט במו"מ לא מועיל התרה אלא למקום שנהגו שלא לישא וליתן כלל בשום משא ומתן¹⁷⁷.

ברית מילה שהיא מר"ח עד ט"ב נוהגין שהמוהל ואבי הבן¹⁷⁸ ואמו¹⁷⁹ והסנדק¹⁸⁰ לובשין בגדי שבת¹⁸¹ ובקוואטער¹⁸² האשה ולא האיש¹⁸² ויש מי שאומר שאף האיש¹⁸³.

ומותר לבעל הברית להתגלח¹⁸⁴ ובעל ברית היינו סנדק מוהל אבי הבן¹⁸⁵ ואמו¹⁸⁶ וע"י הערה¹⁸⁷.

שבת חזון

ערב שבת חזון: רחיצת כל גופו אסורה אפ"י בצונן ואפ"י לרגיל לרחוץ בחמין כל ערב שבת¹⁸⁸ רחיצת ראשו פניו ידיו ורגליו מותרת בצונן¹⁸⁹ והרגיל לרחוץ בכל ע"ש ראשו פניו ידיו ורגליו בחמין אף בע"ש חזון מותר ראשו פניו ידיו ורגליו בחמין¹⁹⁰ בלא סבון¹⁹¹.

טבילה מותרת רק לנוהג לטבול בכל ע"ש¹⁹² אבל לא בחמין¹⁹³.

יבורך המצלם ומפיץ לזיכוי הרבים

להערות:

054-8495635

170 שו"ע תקנא ס"ב 171 שעה"צ תקנא או' ט 172 שעה"צ תקנא או' י 173 משנ"ב תקנא סקי"א 174 שעה"צ תקנא או' יב 175 משנ"ב תקנא סקי"א 176 שעה"צ תקנא או' יג 177 שעה"צ תקנא או' יא 178 תקנא ס"א ברמ"א 179 משנ"ב תקנא סק"ד 180 משנ"ב תקנא סק"ג 181 תקנא ס"ח ברמ"א 182 משנ"ב תקנא סק"ג 183 שעה"צ תקנא או' ג 184 שעה"צ תקנא או' ד 185 תקנא ס"ח ברמ"א 186 משנ"ב תקנא סק"ב 187 בשע"ת כ' לחלק בין שבוע שחל בו לקודם לכן והמשנ"ב תקנא סק"ה כ' ע"י בשע"ת מאידך בשעה"צ תקנא או' ד סתם כחת"ס שמוותר והחת"ס איירי אף בשבוע שחל בו 188 משנ"ב תקנא סק"ה 189 תקנא סט"ז ברמ"א 190 תקנא סט"ז ברמ"א ובמשנ"ב שם סק"ז 191 משנ"ב תקנא סק"ז 192 משנ"ב תקנא סק"ז 193 שעה"צ תקנא או' צח 194 משנ"ב תקנא סק"ב 195 תקנא ס"ג ברמ"א 196 משנ"ב תקנא סק"ג 197 משנ"ב תקנא סק"ד 198 תקנא ס"א ברמ"א 199 תקנא ס"א ברמ"א 200 משנ"ב תקנא סק"ו 201 תקנא ביה"ל ד"ה כלים חדשים 202 משנ"ב תקנא סק"ו 203 משנ"ב תקנא סק"ו 204 תקנא ס"א ברמ"א 205 משנ"ב תקנא סק"ח 206 משנ"ב תקנא סק"ט 207 תקנא ס"א ברמ"א 208 משנ"ב תקנא סק"ז 209 משנ"ב רפב סק"א 210 משנ"ב תקנא סק"ט 211 משנ"ב תקנא סק"ו 212 תקנא ס"י ברמ"א 213 משנ"ב תקנא סק"ע 214 תקנא ס"י ברמ"א 215 תקנא ס"ח ברמ"א 216 משנ"ב תכו סקי"א 217 משנ"ב תכו סקי"א 218 שעה"צ תכו או' ט 219 משנ"ב תכו סקי"א